

ഹരിവംശം – ഭവിഷ്യപർവ്വം

അഥൈകോനാശീതിതമോഽധ്യായഃ

പിശാചാഗമനം

വൈശമ്പായന ഉവാച

തേഷാമനു മഹാഘോരൗ പിശാചൗ വികൃതാനനു
പ്രാംശു പിംഗലരോമാണൗ ദീർഘജിഹ്വൗ മഹാഹനു	3-79-1
ലംബകേശൗ വിരുപാക്ഷൗ ഹീ ഹീ ഹാ ഹേതി വാദിനു
ഖാദന്തൗ മാംസപിടകം പിബന്തൗ രുധിരം ബഹു	3-79-2
ആന്ത്രവേഷ്ടിതസർവ്വാംഗൗ ദീർഘൗ കൃശകൃതോദരൗ
ലംബമാനമഹാപ്രാന്തശുലപ്രോതശിരോധരൗ	3-79-3
കർഷന്തൗ ശവയുഥാനി ബാഹുഭ്യാം തത്ര തത്ര ഹ
ഹസന്തൗ വിവിധം ഹാസം സ്വജാതിസദ്യശം നൃപ	3-79-4
വദന്തൗ ബഹുരൂപാനി വചാംസി പ്രാകൃതാനി ച
കമ്പയന്തൗ മഹാവൃക്ഷാനുരൂപാദപ്രഘട്ടനൈഃ	3-79-5
സൂക്തിണീ ലേലിഹന്തൗ ച ദന്താൻകടകടായിനു
അസ്ഥിസ്നായുസമാകീർണൗ ധമനീരജ്ജുസന്തതൗ	3-79-6
വദന്തൗ കൃഷ്ണ കൃഷ്ണേതി മാധവേതി ച സന്തതം
കദാ നു ദ്രക്ഷ്യതേ വിഷ്ണുഃ സ ഇദാനീം ക്വ തിഷ്ഠതി	3-79-7
സ്വാമിനഃ കുത്ര വസതിഃ കുതോ ദ്രഷ്ടും യതാമഹേ
അത്ര വാ കുത്ര ദേവേശഃ കുതോ നു സ്ഥാസ്യതേ ഹരിഃ	3-79-8
കൃതഃ പദ്മപലാശാക്ഷഃ സാക്ഷാദിന്ദ്രാനുജോ ഹരിഃ
യമാഹുഃ പുണ്ഡരീകാക്ഷം ബ്രഹ്മ ബ്രഹ്മവിദോ ജനാഃ	3-79-9
തമജം പുരുഷം വിഷ്ണും ദ്രഷ്ടുമദ്യുധ്യതാ വയം
അന്തകാലേ ജഗന്നാഥം പ്രവിവേശ ജഗത്രതയം	3-79-10
തമജം വിശ്വകർത്താരം കുതോ ദ്രക്ഷ്യാമ സാംപ്രതം
യസ്യ വിസ്താര ഏവൈഷ ലോകഃ പ്രാണിനിവാസിനഃ	3-79-11

തം ദ്രഷ്ടും ദേവമീശാനം യതാമഃ സാംപ്രതം ഹരിം	
ദശാ ഘോരതമാ ലോകേ വിദ്വിഷ്ടാ സർവ്വജന്തുഭിഃ	3-79-12
പൈശാചീയം സമുത്പന്നാ കഥം നൗ പ്രാവിശദ്ബലാത്	
നരമാംസാസ്ഥികലുഷാ സർവ്വഭീതിപ്രദായിനീ	3-79-13
അഹോ നോ ദുഷ്കൃതം കർമ്മ പ്രാക്തനേ കർമ്മസഞ്ചയേ	
അത്രൈവ മഹതീ പ്രീതിർവൃർത്തതേ സർവ്വദാ തഥാ	3-79-14
യാവന്നൗ ദുഷ്കൃതം കർമ്മ താവത്സമാസ്യതി താദൃശീ	
ദശാ സാ സർവ്വവിദ്വിഷ്ടാ പ്രാണിപീഡനകാരിണീ	3-79-15
സർവ്വഥാ ദുഷ്കൃതം കർമ്മ ബഹുഭിർജ്ജന്മസഞ്ചയൈഃ	
തഥാ ഹി തത്ഫലം ഘോരമദ്യാപി ന നിവർത്തതേ	3-79-16
യതാഃ സ്മ പ്രാണിനോ ഹന്തും ശ്വഗണൈഃ സഹ സാംപ്രതം	
തഥാ ഹി പ്രാണിനോ ലോകേ ബാല്യമാദൗ സമാസ്ഥിതാഃ	3-79-17
അജ്ഞാനാവൃതചിത്താശ്ച കൃത്യാകൃത്യം ന ജാനതേ	
തഥാ യൗവനിനോ ഭ്രാന്താ വിഷയൈർബഹുലീകൃതാഃ	3-79-18
യതന്തേ ശ്രേയസേ നൈവ തതോ വിഷയസംസ്ഥിതാഃ	
വിഷയാവിഷ്ടചിത്താ ഹി മനുഷ്യാ ന വിജാനതേ	3-79-19
തഥാ ച വൃദ്ധഭാവേ തു വ്യാധിഭിർബഹുഭിർവൃതാഃ	
ജ്വരാദിഭിർമഹാഘോരൈർനാനാദുഃഖവിധായിഭിഃ	3-79-20
യതന്തേ ന ഹി വൈ ശ്രേയോ വിനഷ്ട്യന്ദ്രിയഗോചരാഃ	
തതോ മൃതാ ഗർഭവാസേ വസന്തി സതതം നരാഃ	3-79-21
വിൺമൂത്രകലിലേ ഘോരേ ദുഃഖൈർബഹുഭിരാചിതാഃ	
ച്യവന്തേ തു തതോ ഘോരാദ്ഗർഭാത്സംസാരമണ്ഡലേ	3-79-22
പരസ്പരം വിഹിംസന്തഃ കുർവ്വന്തഃ കർമ്മസംചയം	
മഹത്യേവം സദാ ഘോരേ സംസാരേ ദുഃഖസങ്കുലേ	3-79-23
പാപാനി ബഹുരൂപാണി കുർവ്വന്ത്യേജ്ഞാനതസ്തദാ	
സംസാരസ്യേഷ മഹിമാ വിസ്തൃതഃ സർവ്വജന്തുഷു	3-79-24

അച്ഛേദ്യഃ ശസ്ത്രസംപാദൈരുപായൈർബഹുഭിഃ സദാ ഏതസ്മാന്ന നിവർത്തന്തേ മർത്ത്യഃ പ്രാകൃതബുദ്ധയഃ	3-79-25
ഇമം ഹത്യാ മനുഷ്യന്ദ്രമിദമസ്മാദ്ധരാമ്യഹം ചോരയിത്യാ ധനമിദം ഹരിഷ്യാമ്യാദദാമ്യഹം	3-79-26
നിർഭർത്ത്യൈത്യനമിമം ശാന്തം ഹരിഷ്യാമി ധനം ബലീ ഇത്യാദിവ്യാകുലാ മുർഖാ യതന്തേ പ്രാണിപീഡനം	3-79-27
അസ്യൈവ ദുഃഖമൂലസ്യ സംസാരസ്യ സദാ ഹരിഃ ഭേഷജം സർവ്വഥാ ദേവഃ ശംഖചക്രഗദാധരഃ	3-79-28
ആദിദേവഃ പുരാണാത്മാ ആത്മാ ബ്രഹ്മവിദാം സദാ തേ വയം സർവ്വയന്തേന ദ്രക്ഷ്യാമഃ സർവ്വഥാ ഹരിഃ	
ഇത്ഥം പിശാചൗ ഭാഷന്തൗ പ്രാദുരാസ്താം ഹരേഃ പുരഃ	3-79-29
ഇതി ശ്രീമഹാഭാരതേ ഖിലേഷു ഹരിവംശേ ഭവിഷ്യപർവ്വണി കൈലാസ യാത്രായാം ഏകോനാശീതിതമോദ്യായഃ	

നീലകണ്ഠവ്യാഖ്യാനം

- 3-79-1 തേഷാമന്വിതി
- 3-79-2 മാംസസ്യ പിടകം മഞ്ജുഷാമിവ പരസ്യ ശരീരമിത്യർത്ഥഃ
- 3-79-3 ലംബമാനം ച മഹാപ്രാന്തം ച തത് ശൂലം ച തത്ര പ്രോതാനി
ശിരോധരാണി യാഭ്യാം തൗ
- 3-79-21 നൃമുണ്ഡമാലാസംയുക്തശൂലധാരിണാവിത്യർത്ഥഃ ശ്രേയഃ ശ്രേ
യസേ വിനഷ്ടന്ദ്രിയഗോചരാഃ ഇതസ്തതോ ഭ്രമമാണാനാമിന്ദ്രിയാണാം
വശഗാ ഇത്യർത്ഥഃ
- 3-79-25 പ്രാകൃതബുദ്ധയഃ ദേഹാത്മവാദിനഃ
3-79-27 പീഡനം കർത്തും

ഇതി ശ്രീമഹാഭാരതേ ഖിലേഷു ഹരിവംശേ ഭവിഷ്യപർവ്വണി ടീകായാം ഏ
കോനാശീതിതമോദ്യായഃ